

Ninh Bình với những giải pháp kích cầu bằng chính sách ưu đãi thuế

II PHẠM HOÀNG LAN

Kể từ thời điểm cuối năm 2008 trở lại đây, trong bối cảnh kinh tế toàn cầu suy giảm, Việt Nam cũng chịu ảnh hưởng của “con lốc” khủng hoảng kinh tế thế giới, hoạt động sản xuất, kinh doanh của các doanh nghiệp trong nước nói chung và các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Ninh Bình nói riêng đều gặp rất nhiều khó khăn, thách thức.

Để ứng phó và giảm thiểu rủi ro, đồng hành cùng doanh nghiệp trong quá trình vượt khó đi lên, thời gian qua Chính phủ đã ban hành nhiều quyết sách nhằm ngăn chặn suy giảm - duy trì tăng trưởng kinh tế, bảo đảm an sinh xã hội, hỗ trợ doanh nghiệp... Trong đó phải kể đến các chính sách thuế được sử dụng như một công cụ kích cầu quan trọng nhằm thúc đẩy đầu tư, kích thích tiêu dùng nội địa, tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp, nhất là các doanh nghiệp nhỏ và vừa.

Những giải pháp trong chính sách ưu đãi

thuế đối với doanh nghiệp được Chính phủ triển khai bao gồm: giảm, gia hạn thời hạn nộp thuế thu nhập doanh nghiệp (TNDN); giảm mức thuế suất thuế giá trị gia tăng (GTGT) đối với một số hàng hóa, dịch vụ; gia hạn nộp thuế GTGT hàng nhập khẩu; giảm lệ phí trước bạ... Theo đó, nhiều loại hàng hoá, dịch vụ được giảm 50% thuế suất thuế GTGT; tạm hoàn 90% số thuế GTGT đầu vào đối với hàng hoá thực xuất trong trường hợp doanh nghiệp chưa có chứng từ thanh toán qua ngân hàng và hoàn tiếp 10% khi có chứng từ thanh toán; các DN nhỏ và vừa được giảm 30% số thuế TNDN phải nộp trong quý IV/2008 và số thuế TNDN phải nộp của năm 2009; các doanh nghiệp kinh doanh một số ngành nghề thuộc đối tượng gia hạn nộp thuế TNDN năm 2009 theo quy định tại Thông tư số 12/2009/TT-BTC được gia hạn nộp thuế TNDN năm 2009; miễn thuế TNCN đối với thu nhập từ đầu tư vốn; từ chuyển nhượng

vốn (bao gồm cả chuyển nhượng chứng khoán); từ bản quyền; từ nhượng quyền thương mại; miễn thuế TNCN đối với thu nhập từ tiền công, tiền lương 6 tháng đầu năm 2009; miễn thuế TNCN cho cá nhân có thu nhập từ hoạt động kinh doanh 6 tháng đầu năm 2009; giảm 50% mức thu lệ phí trước bạ đối với xe ô tô chở người dưới 10 chỗ ngồi đối với hồ sơ kê khai lệ phí trước bạ nộp cho cơ quan thuế địa phương kể từ ngày 1 tháng 5 năm 2009 đến hết ngày 31 tháng 12 năm 2009, không phân biệt đăng ký lần đầu hay lần thứ 2 trở đi...

Có thể nói, năm 2009 là năm để lại dấu ấn khó quên trong thực hiện nhiệm vụ thu NSNN đối với ngành thuế Ninh Bình dưới tác động tiêu cực của cuộc khủng hoảng tài chính và suy thoái kinh tế. Hầu hết doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Ninh Bình đều là doanh nghiệp nhỏ và vừa thuộc diện được ưu đãi thuế theo quy định của Chính phủ nên các chính sách ưu đãi thuế thuộc “gói kích cầu” được cộng đồng doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Ninh Bình đặc biệt chờ đón, hoan nghênh.

Khi các chính sách ưu đãi thuế nói trên là giải pháp hữu hiệu giúp doanh nghiệp tháo gỡ khó khăn thì chúng lại là “gánh nặng” với cơ quan thuế. Bởi vì:

Thứ nhất: số thuế miễn, giảm, gia hạn nộp làm giảm sút nguồn thu, gây ảnh hưởng đến tổng thu NSNN trên địa bàn. Chỉ tiêu dự toán thu được giao không thay đổi, làm thế nào để khai thác nguồn thu, bù đắp số tiền bị giảm sút do chính sách ưu đãi thuế là vấn đề không nhỏ với một tỉnh lẻ trong điều kiện sản xuất kinh doanh và xuất khẩu suy thoái, vốn đầu tư nước ngoài sụt giảm, nhiều ngành sản xuất bị thu hẹp, thị trường bất động sản trầm lắng, số thu NSNN từ khối doanh nghiệp lại chiếm tỷ trọng lớn trong tổng thu. Đối với một tỉnh nhỏ, nguồn thu hạn hẹp, cơ sở kinh tế - xã hội còn yếu như Ninh Bình thì việc hoàn thành dự toán thu hàng năm đã luôn là nhiệm vụ khó khăn của ngành thuế. Vì vậy, việc huy động nguồn lực cho ngân sách địa phương năm 2009 càng trở nên nặng nề, vất vả.

Thứ hai: công tác hành thu của ngành thuế trong năm 2009 gặp rất nhiều khó khăn khi phải tổ chức triển khai thực hiện các chính sách ưu đãi thuế và các hướng dẫn liên quan đến “gói kích cầu” trong điều kiện thời gian gấp gáp, nhân lực thiếu vì không được bổ sung kịp thời.

Bên cạnh đó, năm 2009 cũng là năm đầu tiên thực hiện Luật Thuế thu nhập cá nhân cùng với việc triển khai thực hiện đồng loạt

nhiều chính sách mới về thuế khác được sửa đổi, bổ sung chủ yếu theo hướng đảm bảo công bằng, giảm thu, tích tụ vốn cho doanh nghiệp đầu tư, phát triển sản xuất kinh doanh như Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp, Luật Thuế giá trị gia tăng, Luật Thuế tiêu thụ đặc biệt...

Trong điều kiện thực tế như vậy, chưa cần tính đến khối lượng công việc phát sinh đương nhiên kéo theo nhiều hệ lụy ở các khâu chức năng như: tuyên truyền - hỗ trợ, tiếp nhận và xử lý hồ sơ hành chính thuế, kiểm tra - thanh tra người nộp thuế, tổng hợp - nghiệp vụ - dự toán, kê khai - kế toán thuế, quản lý cưỡng chế nợ thuế....Chỉ mới xét riêng ở góc độ ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác thuế thì cũng có thể nhận thấy phần nào khó khăn và những vất vả, gian nan của ngành thuế năm 2009 vừa qua. Mấy năm gần đây, Ninh Bình đặc biệt chú trọng ứng dụng tin học vào công tác quản lý thuế. Hiệu quả của ứng dụng tin học đã được khẳng định, không những giúp cho cơ quan thuế tiết kiệm nhân lực, xử lý và khai thác dữ liệu nhanh chóng, chính xác mà còn đáp ứng được yêu cầu hiện đại hoá công tác quản lý; năm 2009, mặc dù các phần mềm ứng dụng cho cơ quan thuế và cung cấp miễn phí cho người nộp thuế như QLT, QHS, TinC, QNT, HTKK, QTT...thường xuyên được nâng cấp, cập nhật theo lịch trình và kế hoạch của Tổng cục Thuế để phù hợp với những sửa đổi, bổ sung về chế độ, chính sách thuế - kế toán, song, do sự gấp gáp và sửa đổi quá nhiều về chính sách thuế nên có những nội dung phần mềm không đáp ứng kịp thời yêu cầu thực tiễn, điều đó không chỉ khiến công việc nhập liệu, quản lý các chỉ tiêu, số liệu của ngành gặp nhiều khó khăn mà còn làm cho khối lượng công việc hỗ trợ của đội ngũ cán bộ làm công tác tin học và công tác tuyên truyền - hỗ trợ người nộp thuế trong việc hướng dẫn sử dụng phần mềm cung cấp cho người nộp thuế như HTKK, QTT...tăng theo cấp số nhân so với trước đó. Năm 2009 là năm thực sự vất vả của ngành thuế trong khâu tuyên truyền và hỗ trợ người nộp thuế. Ngoài các hình thức tuyên truyền, quảng bá bằng pano, các phương tiện thông tin đại chúng, hỗ trợ qua điện thoại, hỗ trợ trực tiếp tại cơ quan thuế và bằng văn bản thì năm 2009 Ninh Bình đã tăng cường họp báo, trả lời phỏng vấn, phát tài liệu miễn phí và chú trọng cử cán bộ có năng lực chuyên môn đến hỗ trợ người nộp thuế ngay tại cơ sở của người nộp thuế... Quán triệt chủ trương của Chính phủ và các văn bản hướng dẫn chỉ

tiết của Bộ, ngành, Cục Thuế Ninh Bình đã phối hợp chặt chẽ với các cơ quan, ban ngành chức năng trong tình nhanh chóng, liên tục và kịp thời triển khai tuyên truyền, phổ biến rộng rãi các thông tư của Bộ Tài chính ban hành về chính sách thuế liên quan đến những giai pháp cấp bách của Chính phủ nhằm ngăn chặn suy giảm kinh tế, duy trì tăng trưởng kinh tế, bảo đảm an sinh xã hội đến doanh nghiệp và nhân dân. Cơ quan văn phòng Cục Thuế và các Chi cục Thuế trong toàn tỉnh đều đồng loạt công bố các số điện thoại đường dây nóng và phân công cán bộ tại bộ phận tuyên truyền và hỗ trợ người nộp thuế thường trực, kịp thời hỗ trợ, hướng dẫn, giải đáp vướng mắc cho doanh nghiệp trong quá trình thực hiện chính sách ưu đãi thuế; đổi mới phương thức tuyên truyền, phát triển đa dạng, phong phú các hình thức tuyên truyền; thực hiện công khai hóa các thủ tục hành chính, quy trình nghiệp vụ quản lý thuế tạo thuận lợi nhất cho người nộp thuế, loại bỏ những quy định rườm rà gây phiền hà cho người nộp thuế...

Để làm được và làm tốt những việc đó thực sự đòi hỏi sự nỗ lực cao độ của đội ngũ những người làm công tác thuế trên địa bàn đồng thời cũng cần phải có sự phối hợp đồng bộ giữa cơ quan thuế với cơ quan chức năng khác.

Nhận biết và nắm bắt được những khó khăn thách thức trong công tác thu NSNN trên địa bàn, Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh Ninh Bình đã tập trung chỉ đạo điều hành quyết liệt và đề ra nhiều chủ trương phù hợp với tình hình thực tiễn, ra giải pháp huy động các nguồn lực đầu tư, nhất là tập trung vào những dự án lớn có ưu thế về tăng trưởng kinh tế, tăng trưởng nguồn thu đồng thời chỉ đạo các ban ngành ở địa phương đẩy mạnh công tác cải cách thủ tục hành chính trên mọi lĩnh vực nhằm tạo điều kiện thuận lợi nhất cho các doanh nghiệp; cán bộ - công chức ngành thuế tỉnh nhà đã khắc phục mọi khó khăn, hết sức nỗ lực khai thác triệt để nguồn thu để bù đắp số thu bị giảm do thực hiện chính sách ưu đãi thuế trong chương trình của Chính phủ. Ngành Thuế phối hợp chặt chẽ với cơ quan Hải quan, Kho bạc, Tài chính, UBND các huyện, thành phố, thị xã áp dụng đồng bộ nhiều biện pháp quản lý thu, chống thất thu có hiệu quả, quản lý chặt chẽ việc kê khai, khấu trừ, miễn, giảm, nợ đọng, quyết toán thuế; thực hiện hoàn thuế nhanh chóng, kịp thời theo đúng quy định của Luật quản lý thuế, tạo điều kiện cho các doanh

nghiệp quay vòng vốn nhanh, thúc đẩy sản xuất kinh doanh phát triển đồng thời đẩy mạnh công tác hậu kiểm nhằm ngăn chặn những sai phạm trong quá trình thực hiện.

Sau thời gian thực hiện, Ninh Bình đã triển khai tốt các gói giải pháp kích cầu của Chính phủ có liên quan đến ưu đãi thuế, đưa chủ trương này vào cuộc sống. Xét về tổng thể, “gói kích cầu” bằng các chính sách ưu đãi thuế đã mang lại nhiều hiệu ứng tích cực cho nền kinh tế, góp phần tạo dựng niềm tin cho các doanh nghiệp, nhà đầu tư trên địa bàn vì có sự quan tâm, chia sẻ và tạo điều kiện thuận lợi của Nhà nước trong giai đoạn khó khăn. Việc miễn, giảm và giãn thuế đã trực tiếp giúp doanh nghiệp giảm chi phí, hạ giá thành sản phẩm, khắc phục khó khăn về tài chính và lưu chuyển tiền tệ để đầu tư, tiếp tục duy trì phát triển sản xuất, kinh doanh đồng thời tạo điều kiện cho nhiều doanh nghiệp có thể sử dụng số tiền thuế được miễn, giảm để tăng tích lũy, có cơ hội đổi mới công nghệ, đầu tư thêm máy móc thiết bị, nâng cao năng lực cạnh tranh...

Với vai trò là cầu nối giữa chính sách của Chính phủ với doanh nghiệp trên cơ sở thực hiện tốt những chính sách hỗ trợ về thuế, ngành Thuế Ninh Bình luôn chủ động tiếp cận các doanh nghiệp trên địa bàn để tuyên truyền, phổ biến, hướng dẫn kịp thời cho doanh nghiệp về cơ chế, chính sách ưu đãi thuế xứng đáng là “bạn đồng hành” cùng doanh nghiệp nhanh chóng vượt qua khó khăn, ổn định sản xuất, kinh doanh, tiếp tục thực hiện chính sách thuế, góp phần ngăn chặn sự suy giảm kinh tế và sớm phục hồi sự tăng trưởng kinh tế của cả nước nói chung và tỉnh Ninh Bình nói riêng. **KT**

